

Likvärdig utbildning

Håbo kommun

Ellen Röllgårdh, projektledare

Sara Sommarin, projektmedarbetare

Marie Lindblad, kvalitetssäkrare (certifierad kommunal revisor)

Innehållsförteckning

1.	Inledning	5
1.1.	Bakgrund	5
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	5
1.3.	Revisionskriterier	5
1.4.	Kontrollmål	5
1.5.	Avgränsning	6
1.6.	Metod	6
2.	Grundskolan i Håbo kommun	7
2.1.	Organisationen i grundskolan	7
3.	lakttagelser och bedömningar	8
3.1.	Kontrollmål 1: Det finns inga oskäligen skillnader mellan skolorna eller eleverna.	8
3.1.1.	lakttagelser	8
3.1.2.	Bedömning	13
3.2.	Kontrollmål 2: Det finns mål, riktlinjer och rutiner inom området, och Kontrollmål 3: Mål, riktlinjer och rutiner är kända i organisationen och används.	13
3.2.1.	lakttagelser	13
3.2.2.	Bedömning Kontrollmål 2: Det finns mål, riktlinjer och rutiner inom området	14
3.2.3.	Bedömning Kontrollmål 3: Mål, riktlinjer och rutiner är kända i organisationen och används.	14
3.3.	Kontrollmål 4: Det görs dokumenterade uppföljningar och analyser som redovisas för nämnden.	15
3.3.1.	lakttagelser	15
3.3.2.	Bedömning	18
3.4.	Kontrollmål 5: Nämnden vidtar adekvata åtgärder vid bristande likvärdighet.	18
3.4.1.	lakttagelser	18
3.4.2.	Bedömning	18
4.	Revisionell bedömning	20
4.1.	Rekommendationer	20
5.	Bilagor	21
5.1.	Dokumentförteckning	21

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna inom Håbo kommun genomfört en granskning av likvärdigheten i grundskolan med avseende på områdena stöd och stimulans samt bedömning och betygssättning.

Revisionsfrågorna lyder:

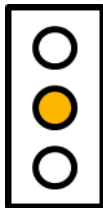
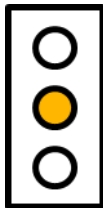
Säkerställer barn- och utbildningsnämnden en ändamålsenlig utbildning vad gäller likvärdighet i grundskolan?

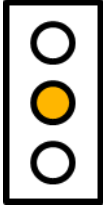
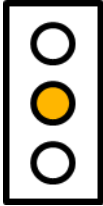
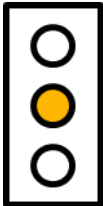
Är den interna kontrollen inom området tillräcklig?

Vår bedömning är att barn- och utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig utbildning vad gäller likvärdighet i grundskolan.

Vidare bedömer vi att den interna kontrollen inom området inte helt är tillräcklig.

Vår bedömning baseras på bedömningen av de fem kontrollfrågorna i granskningen, vilka framgår nedan. Bedömningen görs på en tregradig skala (uppfyllt, delvis uppfyllt, eller ej uppfyllt). Motivering till bedömningen av de olika kontrollfrågorna framgår under varje avsnitt i den löpande rapporten.

Kontrollmål	Kommentar	
Kontrollmål 1: Det finns inga oskäliga skillnader mellan skolorna eller eleverna.	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att det finns ett gemensamt och i grunden likvärdigt arbetssätt kring extra anpassningar och särskilt stöd. Vi konstaterar dock att det upplevs finnas skillnader mellan skolenheter i tillgången till elevhälsans resurser och att detta i vissa fall negativt påverkar delar av utredningen och framtagande av åtgärdsprogram så att moment tar längre tid.</p> <p>Vidare konstaterar vi att vi inte har kunnat ta del av underlag för hur arbetet med elever i behov av mer stimulans går till.</p> <p>Vi konstaterar även att det finns betydande skillnader mellan skolenheterna gällande kunskapsresultat samt att det är stora avvikelser, och skillnader mellan enheterna, avseende förhållandet mellan terminsbetyg och betyg på nationella proven. Vi anser att samrättning och sambedömning gynnar likvärdigheten och att det är av vikt att denna insats fortsätter.</p>	
Kontrollmål 2: Det finns mål, riktlinjer och rutiner inom området.	<p>Delvis Uppfyllt</p> <p>Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att de intervjuade upplever att det finns tillräckliga riktlinjer och rutiner. Vi anser att arbetet skulle gynnas av en upprättad och enhetlig rutin för hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd går till i kommunen för att på så sätt underlätta för nyanställda och undvika att skillnader uppstår mellan enheternas</p>	

	<p>praktiska arbete. Vi konstaterar att det saknas riktlinjer och rutiner för kommunens arbete med elever i behov av mer stimulans.</p> <p>Vi konstaterar att det finns kommungemensamma rutiner för sambedömning och samrättning.</p>	
<p>Kontrollmål 3: Mål, riktlinjer och rutiner är kända i organisationen och används.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att rektorer och skolpersonal har tydliggjort att det finns ett antal rutiner och riktlinjer som de följer och anser användbara. Det finns dock ett antal mallar, riktlinjer och rutiner som vi via intervjuer och saksgranskning inte kan verifiera att rektorer och skolpersonal använder.</p>	
<p>Kontrollmål 4: Det görs dokumenterade uppföljningar och analyser som redovisas för nämnden.</p>	<p>Delvis bedömt</p> <p>Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att nämnden enligt årshjul får del av sammanställning av meritvärde och elevresultat två gånger per år. Redogörelserna till nämnd innehåller kortare skriftliga analyser om utmaningar och åtgärder och muntlig genomgång om de olika skolenheternas utmaningar.</p> <p>Vi anser att det gynnar likvärdigheten med resultatdialoger/måldialoger samt kvalitetsdagar/kvalitetsdialoger då det lämnas utrymme för analys och jämförelser inom och mellan enheter. Vi har inte kunnat ta del av underlag som analyserar skillnaderna mellan betyg i nationella och terminsbetyg eller att nämnden tagit del av underlag som visar på diskrepansen.</p> <p>Det framkommer att nämnden inte tar del av någon rapportering om arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på skolorna.</p> <p>Vi konstaterar att nämnden tagit del av redovisning gällande arbetet med särbegåvade elever men att det saknas vidare analyser i det systematiska kvalitetsarbetet kring arbetet med elever i behov av mer stimulans.</p>	
<p>Kontrollmål 5: Nämnden vidtar adekvata åtgärder vid bristande likvärdighet.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att nämnden genom sin resursfördelningsmodell fattat beslut för stärkt likvärdighet då socioekonomisk svagare skolenheter får en relativt sett större ersättning, vilket bland annat kan användas för att stärka arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på dessa skolenheter. Nämnden har vidare fattat beslut för att stärka matematikundervisningen och att uppföljning till nämnden ska innehålla elevgruppers progression över tid. Vi anser att det sistnämnda är positivt då det förbättrar möjligheten att kunna se om och vilka insatser som har effekt för elevgrupperna.</p> <p>Vi konstaterar att nämnden inte vidtagit åtgärder för att stärka likvärdigheten inom arbetet med elever i behov av mer stimulans. Vi kan vidare inte verifiera att nämnden har vidtagit åtgärder med anledning av uppgifter i årsredovisning 2018 om ekonomisk överskridande av-</p>	

---

seende resurser för elever i behov av särskilt stöd. Vår bedömning är också baserad på det faktum att nämnden inte har säkerställt att de har fått information och analys om skillnader mellan terminsbetyg och betyg i nationella prov, och därför inte vidtagit åtgärder för att minska dessa skillnader.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och utbildningsnämnden:

- Säkerställa att diskrepansen mellan elevers terminsbetyg och provbetyg i nationella prov analyseras och att åtgärder vidtas på enhetsnivå och huvudmannanivå.
- Säkerställa att arbetet med elever i behov av mer utmaningar och stimulans struktureras.
- Säkerställa att uppföljningen till nämnden innefattar analys av skillnader mellan skolenheter inom granskningens områden.
- Utifrån den utvecklade analysen ovan fatta eventuella beslut för att säkerställa att arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och stimulans samt bedömning och betygssättning sker på ett likvärdigt sätt på kommunens skolenheter.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet enligt skollagen. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Brister i likvärdighet kan bero på en rad olika faktorer. Enligt skollagen innehåller begreppet likvärdighet olika aspekter:

- Tillgång till lika utbildning
- Lika kvalitet på utbildningen
- Skolans uppdrag att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar.

Barn- och utbildningsnämnden är huvudman för grundskolan och ansvarar för att skapa förutsättningar för en likvärdig skola. Granskningen fokuserar på:

insatser för stöd och stimulans

bedömning/betygssättning

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom ovan rubricerat område.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- Säkerställer barn- och utbildningsnämnden en ändamålsenlig utbildning vad gäller likvärdighet i grundskolan?
- Är den interna kontrollen inom området tillräcklig?

1.3. Revisionskriterier

De revisionskriterier som utgjort underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar är huvudsakligen följande:

- 6 kap. 6 § kommunallagen
- 1 kap. 4, 8, 9 §§, 2 kap. 8 § 4 kap. 4–7 §§ skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag (likvärdig utbildning)
- Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet
- Insatser för stöd och stimulans (3 kap. 5a och 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg, 2.8 Rektorns ansvar)
- Bedömning/betygssättning (3 kap. 14 och 16 §§, 10 kap. 15-20 20 a §§ skollagen, 6 kap. 5 och 7 §§, 9 kap. 20 och 22b §§ skolförordningen, Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg samt Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov (2013:19).
- Kommunala riktlinjer, handlingsplaner och beslut
- I övrigt se kontrollfrågorna.

1.4. Kontrollmål

- Det finns inga oskäligen skillnader mellan skolorna eller eleverna.
- Det finns mål, riktlinjer och rutiner inom området.

- Mål, riktlinjer och rutiner är kända i organisationen och används.
- Det görs dokumenterade uppföljningar och analyser som redovisas för nämnden.
- Nämnden vidtar adekvata åtgärder vid bristande likvärdighet.

Kontrollmålen avser arbetet med stöd och stimulans samt bedömning/betygssättning.

1.5. Avgränsning

I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2019. Granskningen omfattar grundskolan.

I övrigt se kontrollområden.

1.6. Metod

Granskningen har genomförts genom en dataanalys gällande statistik på kommun- och skolnivå, analys av för granskningen relevant kommunintern dokumentation (styrdokument/handlingsplan/rutiner och uppföljningar, protokoll) samt intervjuer med:

- Ordförande och vice ordförande för barn- och utbildningsnämnden
- Förvaltningschef tillika skolchef för barn- och utbildningsförvaltningen samt verksamhetschef grundskoleverksamheten
- Fyra av totalt sex kommunala rektorer. En rektor var sjuk och en rektor hade påbörjat sin tjänst samma dag som intervjuerna genomfördes varför dessa två inte närvarade
- Personal (lärare, specialpedagoger och speciallärare) från Västerängsskolan och lärare från Vibyskolan

Totalt har sex intervjuer genomförts varvid två genomförts med lärarna och två med rektorerna. Samtliga intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapportens iakttagelser.

2. Grundskolan i Håbo kommun

2.1. Organisationen i grundskolan

Barn- och utbildningsnämnden är ansvarig nämnd för kommunens förskolor och annan pedagogisk verksamhet i kommunen, för grundskolor, fritidshem, barn- och elevhälsa liksom för gymnasieutbildning, vuxenutbildning och den kommunala musikskolan.

Barn- och utbildningsförvaltningen är ansvarig förvaltning och leds av förvaltningschef tillika skolchef. Förvaltningen har en ny organisation sedan våren 2018. Grundskoleverksamheten leds sedan dess av verksamhetschef. Barn- och elevhälsoenheten är centralt placerad inom kommunen under förvaltningschefen.

Det finns sex kommunala grundskolor i Håbo kommun:

- Futurum (årskurs F-9), ca 900 elever
- Gransätterskolan (årskurs F-9), ca 500 elever
- Gröna Dalenskolan (årskurs F-9), ca 520 elever
- Slottskolan (årskurs F-6), ca 100 elever
- Vibyskolan (årskurs F-6), ca 165 elever
- Västerängsskolan (årskurs F-9), ca 500 elever

Samtliga sex rektorer har påbörjat sin anställning under 2018 eller senare.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Kontrollmål 1: Det finns inga oskäligen skillnader mellan skolorna eller eleverna.

3.1.1. Iakttagelser

Enligt Skollagen (2010:800) ska en elev som befaras att inte uppnå kunskapskraven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om det trots extra anpassningar kan befaras att eleven inte kommer att uppnå kunskapskraven ska detta anmälas till rektor. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och vid uppvisade behov ska eleven ges ett sådant särskilt stöd.

Stöd och stimulans

Extra anpassningar och särskilt stöd

Den centrala elevhälsan

Elevhälsan är organisatoriskt placerad centralt inom barn- och utbildningsförvaltningen. Det innebär att elevhälsans personal leds av enhetschef och inte av rektor på respektive skola. Rektor är däremot ansvarig för elevhälsoarbetet på sin skola.

Elevhälsans personal är fördelad på skolenheterna enligt tabellen nedan. Utöver dessa finns central placerade specialpedagog 180 %, lärarcoach 100 % samt IKT pedagog/strateg 100 %. Därtill finns ett centralt placerat skoldatatek som är stöd till pedagoger för att möta elever som behöver kompensatoriskt stöd. För grundskolan finns en 100 % tjänst på skoldatateket.

Skola	Skol-sköterska	Skolkurator	Skol-psykolog	Special-pedagog	Special-lärare	Övrig personal
Futurum	170 %	170 %	100 % (delas)	300 %	200 %	SYV 80 %, Socialpedagoger 400 % (inklusive att vara stöd för lärare och ha mentorstiden)
Vibyskolan	30 %	30 %		60 %	50 %	SYV ingår i lärartjänst
Slottsskolan	30%	30 %		50 %		SYV ingår i lärartjänst
Gröna dalensskolan och grundsärskolan	100 %	100 %	100 % (delas)		300 %	SYV 65 % grundskolan/Galaxen, 35 % grundsärskolan
Västerängsskolan	100 %	100 %		100 %	150 %	SYV 50 %
Gransätterskolan	100 %	100 %	100 % (delas med Fridegårds-gymnasiet)	200 %		SYV 50 %, Elevcoach 100 %

Tabell 1, kommunens underlag

Arbetet på skolorna

Generellt framkommer i intervjuer att lärare och rektorer strävar efter att skapa tillgängliga lärmiljöer som är anpassade till gruppens olika behov i första hand, och genomföra anpassningar

på individnivå i andra hand. Elevhälsans personal beskrivs genomgående involveras i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i ett tidigt skede.

I intervjuer framkommer en samstämmig bild av att extra anpassningar genomförs inom ramen för ordinarie undervisning och dokumenteras av ansvarig lärare i systemet IST, vilket också vårdnadshavare har tillgång till. Lärare kan vända sig till elevhälsan för vägledning och stöd i arbetet med extra anpassningar. Beslut om extra anpassningar fattas med tidsbegränsning som sätts utifrån individuell bedömning. Beslutet följs upp av ansvarig lärare. De intervjuade rektorerna beskriver att extra anpassningar genomförs löpande men att dokumentationen ibland kan bli lidande på grund av hög arbetsbelastning hos lärare.

I de fall en elev är i behov av särskilt stöd ansvarar i de flesta fall speciallärare eller specialpedagog för genomförandet av pedagogisk kartläggning och utredning. Tiden för pedagogisk kartläggning uppges variera beroende på ärende och tillgång till elevhälsans personal där de mindre skolenheterna beskrivs ha mindre resurser. Processen avseende särskilt stöd dokumenteras i systemet ProReNata. Endast rektor och elevhälsans personal har tillgång till ProReNata. Systemet är nytt sedan 2018/2019 och beskrivs fungera väl. Rektor beslutar om särskilt stöd och eventuellt åtgärdsprogram efter genomförd utredning.

Kommunens alla speciallärare och specialpedagoger träffas regelbundet i en kommungemensam nätverksgrupp vilken leds av verksamhetschef för barn- och elevhälsa tillsammans med de två kommunövergripande specialpedagoger som finns inom barn- och elevhälsoenheten. Nätverksgruppen beskrivs gynna likvärdigheten på skolorna då arbetssätt och rutiner stäms av inom gruppen. Dock beskriver speciallärare och specialpedagoger att det via nätverket också framkommer att förutsättningar och arbetsmetoder skiljer sig åt mellan skolenheterna. Exempelvis beskrivs även framtagande av åtgärdsprogram generellt ta längre tid på de mindre skolenheterna då elevhälsans resurser är mer begränsade än på större skolenheter enligt intervjuad skolpersonal. Det finns en gemensam mall för pedagogisk kartläggning inför upprättande av åtgärdsprogram. De intervjuade speciallärarna och specialpedagogerna uppger dock att det kan finnas flera sätt att genomföra pedagogisk kartläggning, utredning och åtgärdsprogram på vilket innebär att olika mycket tid tas i anspråk.

I sakgranskning framkommer att det i fördelningen av elevhälsans resurser har tilldelats något mer resurser per elev till de mindre enheterna för att kompensera för att resurserna inte finns tillgängliga alla dagar. Resurserna finns dock tillgängliga för konsultation eller vid akuta situationer.

Rektor kan enligt skollagen besluta om att en elev ska gå i särskild undervisningsgrupp. Barn- och utbildningsförvaltningen har 2018-02-20 beslutat att det ska finnas, utöver de eventuella särskilda undervisningsgrupperna anordnade på skolorna, några kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper. Om elever ska gå i dessa kommungemensamma grupper, eller kan gå kvar på den egna skolan antingen i sin klass alternativt i en särskild undervisningsgrupp, beslutas av en bedömningsgrupp bestående av verksamhetschefen för elevhälsan, två centralt placerade specialpedagoger, tre psykologer och representant från relevant undervisningsgrupp. Det finns fyra kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper med olika inriktningar.

Om en elev bedöms kunna få sin utbildning tillgodosedd på den egna skolan erbjuds stöd från den centrala elevhälsan. Målet är att elever i så hög grad som möjligt ska inkluderas på sin ordinarie skola.

Intervjuad skolpersonal beskriver en frustration då skolan ansöker om elevplacering i kommungemensam särskild undervisningsgrupp men får avslag. Det beskrivs att arbetet med anpassningar på den egna skolan i det läget är svårt att få till på ett bra sätt.

I intervjuer och dokument framkommer att alla grundskolor i Håbos kommunala skolor arbetar utifrån en gemensam läs- och skrivplan för förskoleklass till årskurs 3. Planen utarbetades under

läsåret 2017 - 2018 och är implementerad på alla grundskolor. Planen innefattar screening, gemensamma aktiviteter samt en verktygslåda som lärare kan använda om en elev behöver mer stöd eller stimulans. Planen innehåller också ett stöd för analys.

Under hösten 2019 kommer projektet Läs- och skrivplan för årskurserna 4 - 6 att avslutas och våren 2020 implementeras det arbete som har skapats för en likvärdighet mellan skolorna. I november 2019 kommer projektet för läs- och skrivplan för årskurserna 7 - 9 att starta. Projektet ska implementeras hösten 2020.

Under läsåret 19/20 är ett pilotprojekt igång kallat Skriva sig till lärande, där Futurums lågstadium är piloten för projektet. Tanken är att alla skolor ska kunna använda modellen för lärande. Projektet är en metod som fördjupar arbetet efter att Läs- och skriv-planen implementerats.

Med start läsåret 2019/2020 samarbetar Håbo kommun med SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) i projektet Tillgängliga lärmiljöer, innefattande områdena pedagogisk lärmiljö, sociallärmiljö och fysisk lärmiljö. Under hösten 2019 påbörjar verksamheterna tillsammans med verksamhetschef för grundskola, verksamhetschef för elevhälsan och verksamhetscontroller ett utvecklingsarbete av den pedagogiska lärmiljön för att under våren arbeta tillsammans med SPSM och deras kartläggningsverktyg. Förstelärarna arbetar också med utvecklingsarbetet Tillgängliga lärmiljöer.

Stimulans

Skollagen föreskriver att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 9 finns bland annat frågan "Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer". 2016 gav 55 procent av nioendeklassarna i Håbo kommun ett positivt svar, 2018 var 46,5 procent av svaren positiva. Håbo kommuns resultat är bland de 25 procent av Sveriges kommuner som uppvisar sämst resultat i denna fråga.

Samtliga intervjuade beskriver att det finns en medvetenhet i organisationen att arbetet med elever som är i behov av stimulans och extra utmaningar är ett utvecklingsområde. Detta arbete får ofta stå tillbaka för fokus på att alla elever ska nå minst godkänt. Se vidare kontrollmål 5.

Bedömning och betygssättning

Statistikunderlag

Vi har i granskningen tagit del av Skolverkets statistik gällande betyg och relationen mellan terminsbetyg och betyg i nationella prov. Kommunen har inte underlag för att komplettera med de siffror som saknas i tabellerna nedan.

	Andel (%) elever åk 6 som uppnått A-E i alla ämnen läsåret 2018/2019 ¹	Andel (%) elever åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2018/2019
Uppsala län	74,4	70,7 (kommunal huvudman)
Håbo, kommunal huvudman	77,1	68,1
Futurum	86,9	87,5
Gransätterskolan	59,6	62
Gröna dalenskolan	75	42,1
Slottsskolan	64,7	(F-6-skola)
Vibyskolan	~100 ²	(F-6-skola)
Västerängsskolan	77,1	72,9

Tabell 2, källa: Skolverket

Av tabellen ovan framkommer att det är stora skillnader mellan skolenheterna i andel elever i både årskurs 6 och 9 som har uppnått kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2018/2019. Slottsskolans resultat årskurs 6 är sämre än genomsnittet och Gransätterskolan uppvisar sämre resultat än genomsnittet både för årskurs 6 och 9. Gröna dalenskolan har avsevärt sämre resultat än övriga skolenheter för årskurs 9.

Andel (%) elever åk 6 med lägre, lika eller högre terminsbetyg jämfört med provbetyget Lsåret 2017/2018									
	Engelska			Matematik			Svenska		
	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Riket, kommunal huvudman	18,3	75,7	6	4,6	72,9	22,5	10,9	71,1	18
Uppsala län, kommunal huvudman	16,7	75,8	7,5	4,8	68,9	26,3	11,4	67,8	20,8
Håbo, kommunal huvudman	22,3	68,8	8,8	2,7	65,8	31,5	9,5	70,1	20,4
Futurum	42,6	57,4	.	.	77	23	10	78,3	11,7
Gransätterskolan	11,9	64,3	23,8	2,3	63,6	34,1	4,4	55,6	40
Gröna dalenskolan	31	59,5	9,5	2,5	92,5	5	12,2	73,2	14,6
Slottsskolan									
Vibyskolan	.	94,1	5,9	.	38,9	61,1	.	78,9	21,1
Västerängsskolan	13,7	80,4	5,9	7,8	47,1	45,1	15,6	64,4	20

Tabell 3, källa: Skolverket

Av tabellen ovan framkommer inga större skillnader mellan snittet för Håbos kommunala skolor och snittet för riket eller Uppsala län.

I engelska utmärker sig Futurum där 42,6 procent av eleverna fick lägre terminsbetyg än provbetyg. Även Gransäter utmärker sig i engelska då 23,8 procent av eleverna fick ett högre terminsbetyg än provbetyg.

¹ Vid jämförelse av betygen i åk 6 måste hänsyn tas till hur många ämnen eleverna i genomsnitt har läst. På grund av att eleverna läser olika ämnen och olika ämnen under åk 6 är mätvärdena inte direkt jämförbara mellan län, kommuner eller skolenheter.

² Om antalet som ej uppnått kunskapskraven (A-E) är färre än 5 elever, så visas andelen som uppnått A-E som ~100.

Vibyskolan och Västerängskolan sticker ut i ämnet matematik. I 61,1 procent av fallen på Vibyskolan och 45,1 procent av fallen på Västerängsskolan gavs eleverna högre terminsbetyg än det betyg som erhållits vid det nationella provet.

I svenska gav Gransätterskolan eleverna högre terminsbetyg än prov på nationella provet i 40 procent av fallen.

Andel (%) elever åk 9 med lägre, lika eller högre terminsbetyg jämfört med provbetyget Läsåret 2017/2018						
	Svenska			Engelska		
	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Riket, kommunal huvudman	10,4	60,5	29,1	14,2	72,8	13
Uppsala län, kommunal huvudman	9	64,8	26,3	14,7	72,5	12,8
Håbo, kommunal huvudman	14	57,4	28,7	11	66,3	22,7
Futurum	12	54,7	33,3	8,3	58,3	33,3
Gransätterskolan	12,5	62,5	25	10,6	70,2	19,1
Gröna dalenskolan						
Västerängsskolan	.	.	.	16	76	8

Tabell 4, källa: Skolverket

Av tabellen ovan framkommer inga större avvikelser mellan snittet i Håbo kommun och snittet i Uppsala län samt riket. Generellt ges dock eleverna högre terminsbetyg än provbetyget i engelska i något större utsträckning än jämförbart snitt i Uppsala län och riket.

Arbetet med bedömning och betygssättning

För registrering av elevers resultat och kunskapsnivå används systemet IST sedan flera år tillbaka. Det beskrivs skilja sig åt mellan skolenheterna i hur stor utsträckning som personalen använder sig av IST och att likvärdigheten i information som delas med vårdnadshavare gällande elevens resultat och behov därmed utblir.

Av dokument och intervjuer framkommer att det från och med de nationella proven våren 2019 upprättats en struktur för sambedömning av nationella proven i årskurs 3, 6 och 9 för att stärka likvärdigheten. Nationella prov i kärnämnen för årskurs nio rättas även centralt. Se vidare kontrollmål 2.

Formerna för sambedömning och samrättning uppges av rektorer och lärare vara uppskattade och ska vidareutvecklas inför nationella proven våren 2020.

Varje år görs screeningtest och kartläggningar i vissa årskurser för elever i den kommunala skolan i Håbo kommun inom läs- och skrivförståelse. Screening genomförs i årskurs 2, 4 och 7 och olika förmågor inom läsning och skrivning mäts. Syftet med screeningarna anges vara att:

- Ge snabb och tillförlitlig information om vilka elever som särskilt bör uppmärksammas och följas i sin läs- och skrivutveckling
- Utvärdera klassens medelvärde
- Ge information om klassens spridning i läs- och skrivfärdigheter
- Kunna använda resultaten i ett systematiskt kvalitetsarbete för att förstå behov av resursfördelning, kompetensutveckling och organisationsutveckling.

Verksamhetschef uppger att i de fall som en lärare utan lärarlegitimation sätter betyg görs alltid en gemensam bedömning tillsammans med behörig lärare i ämnet. Lärare som saknar lärarutbildning har under läsåret oftast handledning av en lärare med lärarlegitimation vad gäller planering, undervisning och bedömning.

3.1.2. Bedömning

Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att det finns ett gemensamt och i grunden likvärdigt arbetssätt kring extra anpassningar och särskilt stöd. Vi konstaterar dock att det upplevs finnas skillnader mellan skolenheter i tillgången till elevhälsans resurser och att detta i vissa fall negativt påverkar delar av utredningen och framtagande av åtgärdsprogram så att moment tar längre tid.

Vidare konstaterar vi att vi inte har kunnat ta del av underlag för hur arbetet med elever i behov av mer stimulans går till.

Vi konstaterar även att det finns betydande skillnader mellan skolenheterna gällande kunskapsresultat samt att det är stora avvikelser, och skillnader mellan enheterna, avseende förhållandet mellan terminsbetyg och betyg på nationella proven. Vi anser att samrättning och sambedömning gynnar likvärdigheten och att det är av vikt att denna insats fortsätter.

3.2. Kontrollmål 2: Det finns mål, riktlinjer och rutiner inom området, och Kontrollmål 3: Mål, riktlinjer och rutiner är kända i organisationen och används.

3.2.1. Iakttagelser

Stöd och stimulans

I intervjuer med rektorer och skolpersonal beskrivs att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd utgår från skollagen och Skolverkets allmänna råd gällande extra anpassningar och särskilt stöd.

Vi har tagit del av *Rutin för dokumentation i elevakt och av elevhälsans ärendehantering inom barn- och utbildningsförvaltningen* vilken anger hur systemet ProReNata ska användas samt *Lat-hund för IST Lärande*. De intervjuade omnämner rutinerna som användbara. De intervjuade säger sig inte sakna några övriga riktlinjer eller rutiner på området.

Vi har i granskningen även tagit del av följande dokument gällande extra anpassningar och särskilt stöd, vilka dock inte omnämns i intervjuerna med rektorer och skolpersonal:

- *Stödmaterial – Pedagogisk kartläggning*
- *Mall för pedagogisk kartläggning*, Ska användas av samtliga som genomför pedagogisk kartläggning.
- *Rutin Läs- och skrivsvårigheter/dyslexi*
- *Flödesschema, arbete med extra anpassningar och särskilt stöd*. Beskriver stegvis arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd för enskild elev utifrån att syftet och ansvar för respektive steg tydliggörs.
- *Riktlinje Process för placering i någon av grundskolans kommundemensamma särskilda undervisningsgrupper i Håbo kommun från 2017-03-20*. Riktlinjen beskriver bland annat processen från rektorns beslut om särskild undervisningsgrupp, bedömningsgruppens sammansättning och de kriterier som elev ska uppfylla för att beviljas placering i de olika grupperna. I riktlinjen framkommer även rutiner för utredning om särskilt stöd, beslut om särskilt stöd samt innehåll i åtgärdsprogram.

- I systemet IST finns en lista eller idébank framtagen av speciallärare och specialpedagoger i kommunen 2017-09-05. Dokumentet är tänkt som en inspiration när läraren och arbetslaget tänker kring extra anpassningar.
- *Rutin Särskilt stöd och åtgärdsprogram*, utkast från 2019-02-05. Framkommer att dokumentet ska vara vägledande för hur kommunens skolor arbetar kring särskilt stöd och åtgärdsprogram. Avsnitt i rutinen saknas vid tidpunkten för granskningen. Vi har inte tagit del av plan för när rutinen ska vara färdigställd.

Därtill upprättar skolenheterna egna elevhälsoplaner enligt en liknande mall. Planerna innehåller rutiner och organisation för elevhälsoarbetet. Det finns även avsnitt specifikt gällande arbetet kring elev i behov av extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Av intervjuer framkommer att elevakterna följer med genom hela skolsystemet vilket upplevs som positivt då det går att få en överblick över de insatser som genomförts även om ny personal är inblandad.

Vid intervjuer råder konsensus att det inte finns några mål, riktlinjer eller rutiner gällande arbetet med de elever som är i behov av extra stimulans. Skolpersonal framför att det saknas funktioner i systemet IST, där kunskapsresultat följs upp, för att tydliggöra när en elev uppfyller målen och skulle behöva ytterligare utmaningar.

Bedömning och betygssättning

Det finns en framtagen plan för sambedömning av nationella proven för årskurs 3 (svenska och matematik), 6 (svenska, matematik och engelska) och 9 (NO och SO). Inför sambedömning ska lärare ha rättat proven och ta med sig osäkra fall (dilemman) och även sådana som bedöms som typiska för ett visst betyg för att diskutera likvärdigheten i bedömningarna.

Nationella prov för årskurs 9 i kärnämnen svenska, matematik och engelska både rättas och bedöms centralt enligt rutin framtagen för våren 2019. Rektorsgruppen fattar beslut om en ämnesansvarig lärare i kommunen för varje ämne. På respektive skola utses vilka lärare som ska ingå i samrättningsgruppen. Totalt deltar nio lärare vid varje samrättningsfall inklusive ämnesansvarig. Lärarna som deltar ska vara behöriga i ämnet. Proven är avidentifierade vid rättningen.

Vi har även tagit del av årshjul och lathund för arbetet med betygssättning och bedömning i systemet IST. Årshjulet anpassas vid behov utifrån respektive skolas rutiner.

3.2.2. *Bedömning Kontrollmål 2: Det finns mål, riktlinjer och rutiner inom området*

Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att de intervjuade upplever att det finns tillräckliga riktlinjer och rutiner. Vi anser att arbetet skulle gynnas av en upprättad och enhetlig rutin för hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd går till i kommunen för att på så sätt underlätta för nyanställda och undvika att skillnader uppstår mellan enheternas praktiska arbete. Vi konstaterar att det saknas riktlinjer och rutiner för kommunens arbete med elever i behov av mer stimulans.

Vi konstaterar att det finns kammungemensamma rutiner för sambedömning och samrättning.

3.2.3. *Bedömning Kontrollmål 3: Mål, riktlinjer och rutiner är kända i organisationen och används.*

Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att rektorer och skolpersonal har tydliggjort att det finns ett antal rutiner och riktlinjer som de följer och anser användbara. Det finns dock ett antal mallar, riktlinjer och rutiner som vi via intervjuer och sakgranskning inte kan verifiera att rektorer och skolpersonal använder.

3.3. Kontrollmål 4: Det görs dokumenterade uppföljningar och analyser som redovisas för nämnden.

Enligt Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram ska huvudmannen:

- Regelbundet förvissa sig om att rektorn för en skolenhet har tillräckliga resurser för att leva upp till skollagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.
- Skapa rutiner för att undersöka att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna och i förekommande fall vidta nödvändiga åtgärder.

Enligt Skolverkets allmänna råd om bedömning och betygssättning ska huvudmannen:

- Följa upp betyg och nationella provbetyg på skolenheterna inom huvudmannens organisation så att det vid behov blir möjligt att sätta in insatser som skapar förutsättningar för mer rättvisande och likvärdiga betyg.

Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete beskriver att huvudmannen ska följa upp resultat och måluppfyllelse, analysera och bedöma utvecklingsbehoven samt planera och genomföra utbildningen.

3.3.1. Iakttagelser

Struktur för det systematiska kvalitetsarbetet

I dokumentet *Rutin för systematiskt kvalitetsarbete barn- och utbildningsförvaltningen*, uppdaterad 2019-03-07, redogörs för lagstiftning och Skolverkets allmänna råd, kommunens styrmodell samt de konkreta rutiner som finns avseende systematiskt kvalitetsarbete på förvaltningen. Som bilaga återfinns bland annat årshjul för barn- och utbildningsnämndens sammanträden.

Av årshjulet framgår följande som är av relevans för granskningen:

- Mars/april: Delårsuppföljning, uppföljning meritvärden och åtgärder
- September/oktober: Delårsbokslut, uppföljning av verksamhetsplan
- November: Budget och mål samt Uppföljning meritvärden vårterminen inklusive analys och åtgärder

Barn- och utbildningsförvaltningens rutiner avseende det systematiska kvalitetsarbetet beskrivs även i *Årshjul kvalitetsarbetet – huvudman*. Där framgår följande som är av relevans för granskningen:

- Betygsammanställningar. Analys av resultaten (december - januari).
- Verksamhetsdialoger och Kvalitetsdialoger. Barn- och utbildningsförvaltningen genomför varje termin verksamhetsbesök med tillhörande kvalitetsdialoger på varje förskola och skola. Dialogerna har två syften; dels att följa upp grunduppdraget och att mål som är fastställda genomförs, dels för att fånga upp utvecklingsbehov och stödja verksamheten i uppdraget och utvecklingen mot att nå målen och förbättra resultaten. Utifrån kvalitetsdialogerna görs en analys av likvärdighet i verksamheten, identifikation av förvaltningsövergripande utvecklingsområden samt vilken sorts stöd som förvaltningen behöver utveckla för att underlätta för verksamheten (mars).
- Resultatdialoger/Måldialoger angående elevers måluppfyllnad. Varje termin besöker verksamhetschef och verksamhetscontroller skolorna för att föra dialog kring skolornas resultat, och samtala om utvecklingsområden (mars och september).
- Delårsrapport (mars/april och augusti/september).

- Kvalitetsdagar/Analys- och strategidagar. Grunden läggs för verksamhetsplan för läsåret. Utvecklingsområden tas fram med utgångspunkt från de analyser som gjorts. (Elev och föräldraenkäter, nationella prov, betyg, klagomål, elevfrånvaro, arbetsmiljöarbetet, utvärdering av läsåret mm) (april – maj).
- Nationella prov. Analys av resultaten (maj - juni).
- Betygsammanställningar: utvärdering och analys av resultaten för helåret (juni).
- Kvalitetsdagar/-dialoger. Varje år genomförs tre förvaltningsövergripande kvalitetsdagar för chefer och deras ledningsgrupper, för att analysera sin verksamhet och definiera utvecklingsbehov. Den första dagen ges en introduktion i vad analys innebär och hur analys sker. Därefter analyserar varje skolledningsgrupp resultaten på sin skola, samt identifierar ett nuläge. De två efterföljande dagarna identifieras större utvecklingsområden, samt aktiviteter. Skolledningarna ges också tillfälle att samtala med andra skolledningar, och föra dialog kring utmaningar. Syftet är att använda varandra som kritiska vänner för att komma längre i sina tankegångar (oktober enligt årshjulet men för 2019 genomfördes dagarna under våren).
- Förvaltningen sammanställer en rapport utifrån resultaten av kvalitetsdialogerna. Tillställs nämnden som bedömer måluppfyllelse och beslut om förutsättningar (november-december).

I sakgranskning framgår att strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet sett ut enligt ovan sedan hösten 2018.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska löpande sammanställas utifrån aktiviteter och nyckelindikatorer i systemet Stratsys. Det finns ett upprättat årshjul för arbetet i Stratsys från 2019-11.30

Systematiskt kvalitetsarbete på enhetsnivå och huvudmannanivå i praktiken

Rektorerna redogör för att kunskapsresultat följs upp enligt det sätt som beskrivs i årshjulet. Rektorerna uppger att bland annat elevgruppers progression över tid och differensen mellan betyg i nationella prov och terminsbetyg diskuteras, både på enhetsnivå och i rektorsgruppen, vilket innebär att rektorsgruppen beskriver sig ha en god insyn i differensen mellan ämnen och skolenheter för olika parametrar. På varken enhetsnivå eller övergripande nivå görs någon dokumenterad analys av skillnaderna mellan betyg i nationella prov och terminsbetyg.

Vid intervjuer framgår att nämnden inte heller tar del av differensen mellan resultaten för de nationella proven och terminsbetygen.

Trots beskrivning i årshjul så sammanställer förvaltningen ingen rapport utifrån resultatet av kvalitetsdialogerna, däremot sammanställs resultatet från resultatdialogerna/måldialogerna och delges nämnden i november respektive april. Vi har tagit del av det underlag som finns sammanställt utifrån resultatdialogerna/måldialogerna.

Sammanställning av meritvärde och elevresultat för VT 2018, tjänsteskrivelse 2018-10-29.

Utifrån måldialogerna framkommer att skolorna planerar åtgärder inom liknande områden i syfte att öka måluppfyllelsen: pojkarnas resultat, övergångar och mottagande mellan stadier, trygghet och studiero, ökad skolnärvaro, elevhälsoarbetet, inkludering, lektionsstruktur och systematisk resultatuppföljning/kvalitetsarbete.

Uppföljning av meritvärden och redovisning av åtgärder, tjänsteskrivelse 2019-04-03.

Nämnden delges sammanställning av meritvärden från årskurs 6 till 9 för höstterminen 2018. Det finns pågående insatser i syfte att höja måluppfyllelsen på samtliga grundskolor och planering inför nästa läsår har påbörjats. Vidare beskrivs att alla skolor har rutiner för att uppmärksamma elever i behov av stödinsatser. Elevernas progression följs och insatser genomförs på individ- och grupp-nivå utifrån identifierade behov. Elevhälsan involveras i många ärenden, särskilt på individnivå.

Arbete med likvärdighet beskrivs pågå på samtliga skolor. Genom att ta fram en lektionsstruktur som är tydlig och som eleverna känner igen skapas förutsättningar för en mer likvärdig undervisning. Förstelärarna träffas regelbundet i ett nätverk som leds av grundskolans verksamhetschef. Nätverket är också en del av arbetet med att skapa likvärdighet för eleverna mellan skolor och inom skolorna. Redovisningen innehåller även beskrivning processen kring av läs- och skrivplanerna.

Sammanställning av meritvärde och elevresultat för VT 2019, tjänsteskrivelse 2019-10-11.

Det framkommer att elevernas resultat sjunker från 2018 till 2019. Skolorna har under läsåret riktat insatser för att öka meritvärdena från årskurs 8 till årskurs 9, eftersom resultaten i årskurs 8 var låga. I sammanställningen framkommer också att de gemensamma utvecklingsområden som framkommit vid måldialogerna hösten 2019 är bedömning och betygssättning, matematik och att kvalitativa uppföljningar behöver genomföras på alla nivåer i styrkedjan. Andra områden skolorna tar upp är jämförelsen mellan nationella prov och betyg med syftet att använda underlagen i samtal kring bedömning och betygssättning.

Vidare står bland annat att skolorna i större utsträckning genomför extra anpassningar på grupp-nivå, vilket gör att undervisningen påverkas och utvecklas på ett positivt sätt för alla elever. Arbete med likvärdighet och tillgängliga lärmiljöer pågår på alla skolor. Undervisning, återkoppling och lektionens struktur ingår i det arbete som skolorna utvecklar.

Verksamhetschef uppger att mer detaljer om varje enskild skolas utmaningar redogörs för muntligt när underlaget bakom tjänsteutlåtandena presenteras för nämnd.

Utöver momenten i årshjulet följs även elevernas resultat upp arbetslagsvis/årskursvis på skolenheterna i så kallade snabbedömningar/mitterminsbedömningar en gång per termin för att kunna sätta in insatser och meddela vårdnadshavare i de fall elever befaras att inte uppnå målen.

På vissa skolor beskrivs att mitterminsbedömningarna även diskuteras på medarbetarsamtal för att på så sätt skapa reflektion och diskussion kring bedömning.

I intervju med rektorer framkommer att Stratsys ännu inte används av samtliga. De moment som ska göras enligt strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet följs enligt rektorerna men dokumentationen sker inte alltid i Stratsys.

Uppföljning till nämnd

Av protokollgranskning för barn- och utbildningsnämndens sammanträden 2018-09-19 till och med 2019-11-13 framkommer att granskningens områden behandlats vid följande tillfällen:

- 2018-10-31: Förvaltningschefen tillsammans med verksamhetschef för barn- och elevhälsan och verksamhetschefen för grundskola informerar barn- och utbildningsnämnden om hur förvaltningen och verksamheterna arbetar med särbegåvade elever tillsammans med specialpedagogerna ute i verksamheterna.
- 2018-12-05: Sammanställning av meritvärden och elevresultat för VT 2018. Se tjänsteskrivelse ovan.
- 2019-02-27: Information från förvaltningsledningen om samrättning av nationella prov samt Läs- och skrivprojekt årskurs 4–6.
I årsredovisningen 2018 konstateras det kortfattat att resurserna för elever i behov av särskilt stöd var en bidragande orsak till budgetunderskottet.
- 2019-05-08: Uppföljning av meritvärden och redovisning av åtgärder. Se tjänsteskrivelse ovan.
- 2019-06-12: Information från förvaltningsledningen om kommande läsårs arbete med tillgängliga lärmiljöer. Beslut om matematiksatsning för elever i årskurs F-3.

- 2019-10-02: Delårsrapport augusti 2019. Redovisning av att meritvärden för åk 9 och behörighet till gymnasiet sjunker jämfört med 2018, analys från vårens kvalitetsdagar om att grundskolorna i Håbo behöver utveckla sina lärmiljöer samt att satsningar genomförs inom läs- och skrivutveckling och matematik. Redovisning av att det för första halvan av 2019 inkommit klagomålsärenden och anmälningar från Skolinspektionen vilka bland annat särskilt berör extra anpassningar och särskilt stöd.
- 2019-11-13: Sammanställning av meritvärde och elevresultat för VT 2019. Se tjänsteskrivelse ovan.

3.3.2. *Bedömning*

Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att nämnden enligt årshjul får del av sammanställning av meritvärde och elevresultat två gånger per år. Redogörelserna till nämnd innehåller kortare skriftliga analyser om utmaningar och åtgärder och muntlig genomgång om de olika skolenheternas utmaningar.

Vi anser att det gynnar likvärdigheten med resultatdialoger/måldialoger samt kvalitetsdagar/kvalitetsdialoger då det lämnas utrymme för analys och jämförelser inom och mellan enheter. Vi har inte kunnat ta del av underlag som analyserar skillnaderna mellan betyg i nationella och terminsbetyg eller att nämnden tagit del av underlag som visar på diskrepansen.

Det framkommer att nämnden inte tar del av någon rapportering om arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på skolorna.

Vi konstaterar att nämnden tagit del av redovisning gällande arbetet med särbegåvade elever men att det saknas vidare analyser i det systematiska kvalitetsarbetet kring arbetet med elever i behov av mer stimulans.

3.4. **Kontrollmål 5: Nämnden vidtar adekvata åtgärder vid bristande likvärdighet.**

3.4.1. *lakttagelser*

Barn- och utbildningsnämnden har fattat beslut om resursfördelningsmodell för sina verksamheter. Av modellen framkommer att grundersättningen inom för- och grundskola är uppdelad i en "rak" ersättningsdel (samma belopp per elev) och en socioekonomiskt fördelad ersättningsdel, för att skapa mer likvärdiga förutsättningar. Resurser för extra anpassningar och särskilt stöd ska täckas av grundersättningen. För förskoleklass/grundskola är den socioekonomiska ersättningsdelen tolv procent av den totala grundersättningen. Kostnader för modersmål och extraordinärt stöd ingår inte i grundersättningen utan kan ansökas i form av individuellt tilläggsbelopp per barn eller elev.

Bedömning och betygssättning

Barn- och utbildningsnämnden har 2019-06-12 beslutat att Håbo kommuns skolor ska delta i en matematiksatsning som startar under hösten 2019 och pågår i två år. Satsningen heter Ledning och styrning i matematik och är för alla skolor och med delaktighet från alla nivåer i styrkedjan. Syftet är att öka måluppfyllelsen i matematik för alla elever samt säkerställa en likvärdig undervisningskvalitet och bedömning i kommunens skolor.

Barn- och utbildningsnämnden har sedan hösten 2019 efterfrågat nya rutiner för uppföljning av meritvärden. Från och med oktober 2019 ska meritvärden följas över tid för samma elevgrupp för att få en bild av just den elevgruppens progression.

3.4.2. *Bedömning*

Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi konstaterar att nämnden genom sin resursfördelningsmodell fattat beslut för stärkt likvärdighet då socioekonomisk svagare skolenheter får en relativt sett större ersättning, vilket bland annat kan användas för att stärka arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på dessa skolenheter. Nämnden har vidare fattat beslut för att stärka

matematikundervisningen och att uppföljning till nämnden ska innehålla elevgruppers progression över tid. Vi anser att det sistnämnda är positivt då det förbättrar möjligheten att kunna se om och vilka insatser som har effekt för elevgrupperna.

Vi konstaterar att nämnden inte vidtagit åtgärder för att stärka likvärdigheten inom arbetet med elever i behov av mer stimulans. Vi kan vidare inte verifiera att nämnden har vidtagit åtgärder med anledning av uppgifter i årsredovisning 2018 om ekonomisk överskridande avseende resurser för elever i behov av särskilt stöd.

Vår bedömning är också baserad på det faktum att nämnden inte har säkerställt att de har fått information och analys om skillnader mellan terminsbetyg och betyg i nationella prov, och därför inte vidtagit åtgärder för att minska dessa skillnader.

4. Revisionell bedömning

Vår bedömning är att barn- och utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig utbildning vad gäller likvärdighet i grundskolan.

Vidare bedömer vi att den interna kontrollen inom området inte helt är tillräcklig.

Bedömningen görs på en tregradig skala (uppfyllt, delvis uppfyllt, eller ej uppfyllt). Motivering till bedömningen av de olika kontrollmålen framgår under varje avsnitt i den löpande rapporten.

4.1. Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till barn- och utbildningsnämnden:

- Säkerställa att diskrepansen mellan elevers terminsbetyg och provbetyg i nationella prov analyseras och att åtgärder vidtas på enhetsnivå och huvudmannanivå.
- Säkerställa att arbetet med elever i behov av mer utmaningar och stimulans struktureras.
- Säkerställa att uppföljningen till nämnden innefattar analys av skillnader mellan skolenheter inom granskningens områden.
- Utifrån den utvecklade analysen ovan fatta eventuella beslut för att säkerställa att arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och stimulans samt bedömning och betygssättning sker på ett likvärdigt sätt på kommunens skolenheter.

5. Bilagor

5.1. Dokumentförteckning

Följande dokument beaktats inom ramen för granskningen:

- Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2019
- Årsredovisning 2018
- Delårsrapport per augusti 2019
- Systematiskt kvalitetsarbete (Barn- och utbildningsförvaltningen)
- Årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet för huvudmannen
- Rutin för dokumentation i elevakt och av elevhälsans ärendehantering inom barn- och utbildningsförvaltningen.
- Lathund IST Lärande
- Årshjul IST Lärande
- Flödesschema, arbete med anpassningar och särskilt stöd för enskild elev
- Process för placering i någon av grundskolans kommundemensamma särskilda undervisningsgrupper i Håbo kommun
- Sammanställning av meritvärde och elevresultat för VT 2019
- Plan för läs- och skrivutveckling F-3
- Projektplan läs- och skrivutveckling 4–6
- Sammanställning av läs- och skrivscreening
- Interpellation till barn- och utbildningsnämndens ordförande: Hur ger vi särbegåvade barn rätt utmaningar och förutsättningar?
- Rutin för samrättning/-bedömning av nationella prov 2019
- Sambedömning av NP Håbo kommun 2018
- Resursfördelningssystem
- Inbjudan till utbildning gällande särbegåvade barn
- Extra anpassningar i IST lärande
- Beslut om gemensamma undervisningsgrupper
- Rutin särskilt stöd och åtgärdsprogram
- Stödmaterial – Pedagogisk kartläggning
- Mall för pedagogisk kartläggning
- Elevhälsoplaner
- Stratsys årshjul
- Tjänsteskrivelse från 2018-10-29, 2019-04-03 och 2019-10-11

2019-12-05

Henrik Fagerlind

Ellen Röllgårdh

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Håbo kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 23 april 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.